ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE SI JUSTIȚIE
SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr.2929 **Dosar nr.3238/2/2009**

Ședința publică de la 3 iunie 2010

Președinte: **Iuliana Rîciu** **- judecător**
Carmen Ilie **- judecător**
Emanuel Albu **- judecător**
Anca Sterie **-magistrat asistent**

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr.3242 din 13 octombrie 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal s-au prezentat recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prin consilierul juridic ……………….. și intimatul-pârât Apostol Ioan, personal.

Procedura completă.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că recursul este scutit de plata taxei judiciare de timbru și a timbrului judiciar, fiind declarat și motivat în termenul legal.

S-a mai referit că intimatul Apostol Ioan a depus întâmpinare care a fost comunicată recurentului la data de 26 mai 2010.

Nemaifiind alte cereri de formulat sau excepții de invocat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul părților prezente pentru dezbaterea recursului declarat în cauză.

Recurentul-reclamant prin consilierul juridic solicită admiterea recursului astfel cum a fost formulat, modificarea în tot a sentinței recurate, în sensul admiterii acțiunii cu consecința reținerii calității de colaborator al Securității în ceea ce-l privește pe intimatul-pârât.

Se arată că așa cum reiese din textul de lege care definește calitatea de colaborator al Securității, informațiile date de pârât pot fi reținute și sub forma unor „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității", iar nu doar din note olografe ale persoanei recrutate.

Se mai menționează că important este faptul că legiuitorul instituie o prezumție relativă de veridicitate cu privire la conținutul materialelor întocmite de foștii ofițeri de Securitate în legătură cu relatările primite de la informatori.

Instanța de fond a reținut în mod eronat că, simpla informație care se referă la intenția unei persoane de a pleca ilegal în străinătate nu are suport probator nefiind identificat nici un document atribuit pârâtului cu acest conținut, deoarece informațiile furnizate de acesta „s-au verificat şi prin alte surse".

Or, delațiunea furnizată organelor de Securitate de către pârât constituie o manifestare sau o acțiune necorespunzătoare, pentru că intenția şi plecarea ilegală din țară a unei persoane era considerată îndreptată împotriva regimului comunist, întrucât putea duce la spargerea barierelor informaționale impuse de acesta.

Concluzionează reprezentantul recurentului că este îndeplinită atât condiția denunțării unor activități sau atitudini potrivnice regimului comunist, cât şi cea care vizează încălcarea unor drepturi fundamentale ale omului.

Intimatul-pârât solicită respingerea recursului ca nefondat, depunând concluzii scrise.

Învederează instanței că nu contestă autenticitatea documentelor depuse de către reclamant în susținerea acțiunii, însă privitor la faptul „semnalării intenției unei persoane de a pleca ilegal din țară" arată că această aserțiune a ofițerului de securitate este nereală.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel Bucureşti - Secția a VIII-a Contencios Administrativ şi Fiscal reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a solicitat să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Apostol Ioan.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că pârâtul a candidat la funcția de primar al localității Azuga, județul Prahova.

Conform prevederilor art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza a-II-a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul stabilirii calității de lucrător sau colaborator al Securității, persoanele care au candidat în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h) [1] din actul normativ menționat.

Se arată de către reclamant că pârâtul Apostol Ioan, fiind sportiv la A.S.A. Braşov - secția sanie, a fost recrutat în calitate de colaborator , la data

de 15.03.1982, în scopul cunoaşterii şi prevenirii unor fapte infracţionale în rândul sportivilor.

Pârâtul a semnat un „Angajament", preluând numele conspirativ de colaborator„Anghel".

S-a apreciat că din materialele avute la dispoziţie în vederea stabilirii calităţii de colaborator a pârâtului cu Securitatea rezultă, fără putinţă de tăgadă, că informaţiile furnizate Securităţii se refereau la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, iar pe de altă parte aceste informaţii vizau îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Prin Sentinţa nr.3242 din 13.10.2009, Curtea de Apel Bucureşti a respins acţiunea reclamantului Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii.

Pentru a hotărî astfel, Curtea de Apel Bucureşti a reţinut, în esenţă, următoarele.

Stabilirea calităţii de colaborator al Securităţii nu se face de plano, ca urmare a constatării semnării unui angajament sau a furnizării unor informaţii, ci prin verificarea concomitentă a întrunirii condiţiei legale relativ la îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Din examinarea documentelor propuse cu titlu probatoriu în vederea constatării calităţii de colaborator al Securităţii în persoana pârâtului, instanţa a reţinut că acestea nu fac parte din categoria înscrisurilor prevăzute de OUG nr.24/2008, în art. 2 lit. b.

De asemenea, a reţinut, în esenţă, şi faptul că din aceste înscrisuri nu se poate concluziona că informaţiile furnizate de pârât se referă la atitudini şi activităţi potrivnice regimului totalitar comunist şi nu se poate stabili modul în care acestea au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor persoanelor vizate.

Împotriva Sentinţei nr.3242 din 13.10.2009 a Curţii de Apel Bucureşti, considerată nelegală şi netemeinică, a declarat recurs reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, susţinând, în esenţă, următoarele critici:

- Eronat instanţa de fond a reţinut că documentelor propuse cu titlu probatoriu în vederea constatării calităţii de colaborator al Securităţii în persoana pârâtului nu fac parte din categoria înscrisurilor prevăzute de OUG nr.24/2008, în art. 2 lit. b, întrucât, aşa cum reiese din textul de lege care defineşte calitatea de colaborator al Securităţii, informaţiile date de pârât pot fi reţinute şi sub forma unor „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii", iar nu doar din note olografe ale persoanei recrutate.

Se menţionează că important este şi faptul că legiuitorul a instituit o prezumţie relativă de veridicitate cu privire la conţinutul materialelor întocmite de foştii ofiţeri de Securitate în legătură cu relatările primite de la

informatori, acestea având valoare probantă în mod independent, nefiind necesară coroborarea acestora cu datele provenite din alte înscrisuri.

- Greşit s-a respins acţiunea pentru că în cauză este îndeplinită atât condiţia denunţării unor atitudini sau acţiuni potrivnice regimului comunist, cât şi cea care vizează încălcarea unor drepturi fundamentale ale omului.

Prin informaţiile furnizate de pârât în legătură cu intenţia unei persoane de a pleca ilegal în străinătate s-au denunţat manifestări sau acţiuni necorespunzătoare, pentru că intenţia şi plecarea ilegală din ţară a unei persoane era considerată îndreptată împotriva regimului comunist, întrucât putea duce la spargerea barierelor informaţionale impuse de acesta, iar această delaţiune reprezenta un motiv pentru a se declanşa urmărirea persoanei vizate de Securitate.

De asemenea, informaţiile furnizate de intimatul-pârât în legătură cu colegii săi nu pot fi caracterizate ca fiind pozitive, acestea referindu-se la preocupări, manifestări şi relaţii necorespunzătoare ale acestora, fiind date în scopul îndeplinirii obiectivului primit la recrutare. Acestea puteau fi urmate de investigarea cazurilor de către Securitate, fapt ce ar fi presupus, cel puţin, încălcarea dreptului la viaţa privată.

Intimatul-pârât a formulat întâmpinare prin care a recunoscut semnarea angajamentului cu Securitatea cât şi autenticitatea documentelor prezentate de CNSAS ca probe, prezentând situaţia de fapt în care acesta a fost semnat cât şi pe cea de la momentul furnizării informaţiilor menţionate în înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

Intimatul-pârât arată că regretă acţiunile sale din acea perioadă, însă precizează că acestea au fost determinate de constrângeri, şantaj, fiind convins că la rândul său a fost urmărit.

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, analizând recursul formulat, în raport de criticile formulate, care se subsumează motivului de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 din Codul de procedură civilă, apreciază că acesta este fondat, pentru considerentele ce urmează a fi expuse.

Legiuitorul, în art.2 alin.1 lit.b din O.U.G. nr.24/2008, privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, cu modificările ulterioare, defineşte noţiunea de colaborator a Securităţii ca fiind:"persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care vizau îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procese-verbale de interogatoriu sau confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind

cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii......"

În raport de aceste dispoziţii, rezultă că pentru ca o persoană să fie considerată colaborator al Securităţii, trebuie să fie îndeplinite următoarele condiţii:

- persoana să fi furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii;
- prin acele informaţii să se fi denunţat activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist;
- furnizarea informaţiilor să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Prin întâmpinarea şi concluziile scrise formulate intimatul-pârât a recunoscut că a furnizat informaţiile consemnate în înscrisurile depuse la dosarul cauzei de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii.

Aceste înscrisuri, inclusiv sub forma relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securităţii fac dovada „furnizării de informaţii", astfel cum conţinutul acestei sintagme a fost menţionat de legiuitor în art.2 lit. b) redat anterior.

Prin urmare, contravin acestor dispoziţii cele reţinute de prima instanţă în sensul că documente propuse cu titlu probatoriu în vederea constatării calităţii de colaborator al Securităţii în persoana pârâtului nu fac parte din categoria înscrisurilor prevăzute în art. 2 lit. b din OUG nr.24/2008.

Susţinerile intimatului-pârât, referitoare la împrejurarea că a fost şantajat la momentul semnării angajamentului, iar ulterior forţat să colaboreze, nu pot fi reţinute ca argumente pentru menţinerea hotărârii atacate, întrucât legiuitorul, în cuprinsul art.2 alin.1 lit.b menţionat, a prevăzut situaţia în care o persoană nu este considerată colaborator al Securităţii.

Ori, intimatul-pârât nu a dovedit că se încadrează într-o astfel de situaţie, că a furnizat informaţii „în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată".

În consecinţă, este îndeplinită condiţia referitoare la furnizarea de informaţii Securităţii pentru ca o persoană să fie considerată colaborator al Securităţii.

Sunt îndeplinite şi celelalte condiţii menţionate anterior pentru ca în ceea ce-l priveşte pe intimatul-pârât să fie constatată calitatea de colaborator al Securităţii.

Cu interpretarea şi aplicarea greşită a prevederilor art.2 lit.b din O.U.G. nr.24/2008, cu modificările ulterioare, instanța de fond a reținut că prin informațiile furnizate de pârât nu s-au denunțau activități potrivnice regimului totalitar comunist şi acestea nu au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului.

Ori, această apreciere este eronată deoarece intimatul-pârât a recunoscut semnarea „Angajamentului" prin care s-a obligat să aducă la cunoştința organelor Securității informații „ pentru prevenirea, deconspirarea şi lichidarea infracțiunilor îndreptate împotriva securității statului, pentru combaterea acestor manifestări care afectează interesele orânduirii socialiste" (fila 73 dosar fond) cât şi veridicitatea probatoriilor administrate de recurent .

Este evident că informațiile furnizate au fost în scopul îndeplinirii angajamentului, prin acestea fiind denunțate activități ale unor persoane potrivnice regimului totalitar comunist referitoare la relații cu cetățenii străini, aspecte din viața privată şi manifestări necorespunzătoare.

Mai mult, aceste informații, astfel cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar de recurent, au fost valorificate de organele Securității, iar în unele cazuri a fost declanşată urmărirea operativă a persoanelor vizate în cuprinsul acestora.

Prin urmare, prin activitatea informativă, dealtfel recunoscută şi regretată de intimatul-pârât, s-au denunțat activități şi atitudini potrivnice regimului comunist, acestea vizând drepturi şi libertăți fundamentale ale omului, respectiv dreptul la libera circulație, la viața privată, prevăzute de art. 12 şi 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile şi Politice.

În concluzie, sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art.2 alin.1 lit.b din O.U.G. nr.24/2008, privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității, cu modificările ulterioare, astfel că urmează a fi admisă acțiunea reclamantului formulată în temeiul art. 11 alin. 1 din acelaşi act normativ.

Față de cele expuse, va fi reținută situația prevăzută de art.304 pct.9 din Codul de procedură civilă, astfel că, în temeiul art.312 alin.1 teza I şi alin.3 din Codul de procedură civilă coroborat cu art.20 din Legea nr.554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, Înalta Curte va admite recursul formulat, va casa sentința recurată, va admite acțiunea reclamantului, constatând calitatea de colaborator al Securității a pârâtului Apostol Ioan.

PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII

DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva Sentinţei nr.3242 din 13 octombrie 2009 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

Casează sentinţa recurată.

Admite acţiunea reclamantului Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii.

Constată calitatea de colaborator al Securităţii a pârâtului Apostol Ioan .

Irevocabilă.

Pronunţată, în şedinţă publică, astăzi 3 iunie 2010.

JUDECĂTOR,	JUDECĂTOR,	JUDECĂTOR,
I.Rîciu	C.Ilie	Em.Albu

MAGISTRAT ASISTENT,
A.Sterie

Red.I..R.
Tehnored. R.M.C./6 ex.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont. adm.
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 3238/2/2009, irevocabilă
se legalizează de noi
GREFIER ŞEF

